

[Leth Mouritzen.]

sig til det af Indenrigsministeriets Byggedvalg af 1940 fremsatte Forslag. Jeg finder derfor, man har spildt en værdifuld Tid, der kunde have været anvendt til at skabe det Apparat og den Tilrettelægning, som først nu skal etableres, naar Loven er vedtaget. Jeg ser saadan paa det, at hver Dag er kostbar for Boligspørgsmaalets Løsning i en Periode som den, vi er inde i.

Jeg er vel indforstaaet med, at Institutets Virksomhed tager Sigte paa at planlægge et videnskabeligt Forskningsarbejde med Henblik paa Fremtiden, men jeg mener samtidig, at dette permanente Forsøgsarbejde bør suppleres med en aktuell Raadgivningsvirksomhed i den øjeblikkelige Situation; f. Eks. staar efter min Mening Bygge- og Boligudvalget af 1946 over for store Vanskeligheder med Hensyn til Bedømmelsen af Værdien af de mange nye Materialer, som i Tider som disse kommer frem paa Markedet for at afhjælpe Mangelen paa prøvede og anerkendte Byggematerialer. Har Teglstenene udspillet deres Rolle? Er de et forældet og besværligt Grundmateriale for Byggeriet nu, eller vil de til Stadighed være konkurrencedygtige? Det afhænger af Svaret herpaa, om det f. Eks. er tilraadeligt at støtte en Modernisering og Ophjælpning af Teglværksindustrien, eller om Millionerne skal ofres paa Grundlæggelse af nye Produktioner o. s. v. Dette Spørgsmaal er saa afgørende og betydningsfuldt, at Arbejdet for at klare det Problem hellere burde begynde i Dag end i Morgen.

I det store og hele er Forslaget, som det foreligger, vel gennemtænkt og tiltalende. Det understreges, at Instituttet bør være uafhængigt af Industri- og Kapitalinteresser, og det stiller et Beløb paa 500 000 Kr. til Raadighed for Arbejdet. Af dette Stats tilskud og af Institutets Ledelse afhænger dets Selvstændighed og Samfundsværdi, og de Midler, som det tillades Instituttet at søge tilvejebragt ad andre Veje, maa modtages ud fra den Vurdering. Statstilskuddets Størrelse kan formentlig ikke være normgivende for Institutets Omfang i Fremtiden. Ifølge Sagens Natur maa Udviklingen af Virksomheden være afgørende for Beløbets Størrelse til enhver Tid. Saa vidt jeg kan skønne, er der kalkuleret med 1 Promille af Udgifterne ved det aarlige Byggeri. Det er efter min Opfattelse ikke noget rundeligt Beløb, som den højtærede Minister synes at mene, men det er sikkert stort nok til Starten, al den Stund der sikkert vil opstaa Vanskeligheder med at drage den fornødne kvalificerede Arbejds-

kraft til Instituttet. I England anvender Staten til Byggeforskning ifølge den før omtalte Professor Bernal, som nylig har været her, 600 000 Pund, det samme som 12 Mill. Kr. eller 2 Promille af det aarlige Byggeri i England. Men den engelske Regerings Indstilling er ogsaa den, at Forskning betaler sig, og Udvalget faar Bevillinger, lige saa hurtigt det kan fremskaffe egnede Folk til Opgaverne. Man regner med at naa til 10 Promille i den nærmeste Tid.

Problemet med at skaffe kvalificerede Byggeforskere er naturligvis ogsaa stort her, hvor der kun har været en ganske spredt Forskning paa Omraadet hidtil. Derfor vil det være naturligt, om man tilføjede et Tilskud f. Eks. paa 50 000 Kr. til Uddeling af Stipendier til Uddannelse af Byggeforskere i Udlandet. Det vilde ganske nøje svare til Loven om det teknisk-videnskabelige Forskningsraad, hvori der afsættes 250 000 Kr. til Raadet og 50 000 Kr. til Stipendier til Uddannelse. Dette Forslag findes i den Betænkning, som Udvalget for Byggeforskning, der er nedsat af Kunstakademiet og akademisk Arkitektforening, har udarbejdet, og som udførligt beskæftiger sig med Tilrettelæggelsen af en dansk Byggeforskning. Det vil efter min Mening være naturligt, at man gennemgaar denne Betænkning og forsøger at lægge nogle af dens Betragtninger til Grund for den nærmere Udformning af Arbejdet. F. Eks. vil det være af stor Betydning, at man gennemdrøfter Betænkningens Forslag med Hensyn til Sættelse af Raadets Bestyrelse, og det vilde ogsaa være rart at kunne drøfte med Ministeren, hvilke Personer han tænker sig at udpege til Medlemmer af denne Bestyrelse.

De Penge, der gives ud til dette Formaal, er vel anvendt. De vil komme mange fold tilbage, og hvis Byggeforskningen bliver ført i den Aand, Forslaget giver Udtryk for, vil det komme til at gavne Boligforholdene i vort Land.

Det er fremhævet her af flere Talere, at Haandværkerne i de Aar, der er gaaet, har bygget efter Traditioner og til en Kvalitet, som paa mange Maader har været tilfredsstillende. Jeg ønsker ved denne Lejlighed, da det er draget frem, at gøre opmærksom paa, at netop i den seneste Tid, i de senere Aar, er en stor Del af disse udmærkede Traditioner for Haandværkerne gaaet fløjten. Vi har i de senere Aar været Vidner til et Byggeri, hvis Kvalitet gradvis er sat ned. Jeg bor selv i en Ejendom, der bærer Spor deraf, og jeg tror egentlig, at den Interesse, jeg en Tid har haft for Byggeri,